

แนวคิดของชัยยิดกูฎบ์เกี่ยวกับเอกภาพ(เตาฮีด)
ของอัลลอฮ์ ในหนังสือตัฟซีร์ “ฟิซ็ลาล อัล-กูรอาน”
Sayyid Qutb’s Concept of Unity (Tauhid)
of Allah in “ Fī Zilāl al- Qur ’ān”

นายอิสมาแอ สะอิ

Ismaie Sa i

วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Arts Thesis in Islamic Studies

Prince of Songkla University

2547

เลขหมู่ BP166.22	265	2547
Bib Key.....	242972	
	18 ก.ค. 2547	

ชื่อวิทยานิพนธ์	แนวคิดของชัยยิดกฤษณ์เกี่ยวกับเอกภาพ(เตาฮีด) ของอัลลอฮ์ ในหนังสือตัฟซีร “ฟีซึลาล อัล-กูรอาน ”
ผู้เขียน	นายอิสมาแอ สะอิ
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2546

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ เรื่องเอกภาพของอัลลอฮ์ในหนังสือตัฟซีร ฟีซึลาลอัล-กูรอาน กับแนวคิดของสะลัฟและคอลลัฟ โดยมุ่งศึกษา แนวคิดของชัยยิดกฤษณ์จากหนังสือ ฟีซึลาล อัล-กูรอาน เป็นหลัก ศึกษาจากตำราอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของเขาเป็นรอง ศึกษาแนวคิดของสะลัฟ และคอลลัฟจากตำราทั้งสองโดยตรง และจากตำราอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทั้งสองเป็นรอง การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดเอกสาร และการบรรยายเป็นสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่าแนวคิดของชัยยิดกฤษณ์เกี่ยวกับเตาฮีดรูปบียะฮุมมีความโดดเด่นมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเสนอหลักฐานการมีของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของตัวบทอัล-กูรอาน กับปรากฏการณ์ ธรรมชาติได้อย่างดี ชัยยิดกฤษณ์ได้เสนอหลักฐานการมีอยู่ของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าไว้หลายประการที่สำคัญ ได้แก่ สัญชาติญาณ หลักฐานทางจักรวาลวิทยา มานุษยวิทยา หลักฐานทางพฤกษศาสตร์ และสัตวศาสตร์ ส่วนแนวคิดของชัยยิดกฤษณ์ เกี่ยวกับการมีเจตนารมณ์อิสระของมนุษย์ซึ่งอยู่ภายใต้การกำหนดสถานะของอัลลอฮ์มีความสอดคล้องกับแนวคิดของสะลัฟ หรืออะฮฺลุสสุนนะฮฺวัลยะมาอะฮฺ กล่าวคือมีความเชื่อว่า มุฮัมมัดนั้นมีความอิสระภาพในการตั้งเจตนารมณ์ แต่อยู่ภายใต้ความประสงค์ของอัลลอฮ์ ส่วนกลุ่มที่มีความคิดแตกต่างไปจากนี้ ชัยยิดกฤษณ์ถือว่าพวกเขาได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดที่ไม่ใช่อิสลาม

แนวคิดของชัยยิดกฤษณ์เกี่ยวกับพระนามอันวิจิตรของอัลลอฮ์สอดคล้องกับแนวคิดของสะลัฟ คือยอมรับพระนามของพระองค์ ตามที่พระองค์ทรงกำหนดไว้แต่พระองค์เอง โดยไม่มีการบิดเบือนพระนามของพระองค์แต่อย่างใด ส่วนแนวคิดของเขาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลลอฮ์ส่วนใหญ่สอดคล้องกับแนวคิดของสะลัฟ ที่สำคัญ

ได้แก่ ซิฟัตอัล-มะฮับบะฮฺ ซิฟัตอัล-มะอียะฮฺ ซิฟัตอัล-วัจฮฺ ซิฟัตอัล-อัยนฺ ซิฟัตอัล-มายีฮฺ อัล-อิตยานและอันนุซูล มีส่วนน้อยที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอลัฟที่สำคัญ คือ ซิฟัตอิสติวาฮฺ อะลัลอรัฮฺ ซิฟัตอัล-ยัค และมีบางส่วนที่สอดคล้องกับแนวคิดของสะลัฟ และคอลัฟ เช่น ซิฟัตอัล-กะลาม

แนวคิดของซัยยิดกุฎบ์เกี่ยวกับเตาฮีดอูลูฮียะฮฺ หรือเตาฮีดอัล-อิบาดะฮฺ สอดคล้องกับแนวคิดของสะลัฟ คือยอมรับและให้ความสำคัญในการให้เอกภาพแด่อัลลอฮฺด้วยการกระทำของบ่าว โดยอยู่บนพื้นฐานแห่งการสวามิภักดิ์ แนวคิดของเขาเกี่ยวกับเตาฮีดอูลูฮียะฮฺที่โดดเด่นมาก ได้แก่ การที่เขารวมเอา คิลาฟะฮฺเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ และการที่เขาให้ความสำคัญยิ่งต่อ อัล-ฮากิมียะฮฺ หรือการนำข้อตัดสินของอัลลอฮฺมาใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้เขายังให้ความสำคัญกับอัคระวัสซูล อัล-เคาฟ อัล-คออญยะฮฺ และเช็คศัตว์พลีเพื่ออัลลอฮฺ อีกด้วย

Thesis Title: Sayyid Qutb's Concept of Unity (Tauḥīd) of Allah
in " Fī Zilāl al- Qur 'ān "

Author: Mr. Ismaie Sa i

Major Program: Islamic Studies

Academic Year: 2003

Abstract

This research is a comparative study on the Unity (Tauḥīd) of Allah based on " *Tafsīr Fī Zilāl al-Qur'ān* " and opinions of *Salaf and Khalaf* concentrating mainly on the concept of the Sayyid Qutb in " *Fī Zilāl al-Qur'ān* ". Data from the secondary sources are also used . The researcher collected data from books written by *Salaf and Khalaf* scholars as main sources for comparison . In this research the researcher uses both documents and descriptive method .

The result of the study shows that the concept of *Tauḥīd Rubūbiyyah* Which is presented by Sayyid Qutb is significant . He clearly relates the evidence to prove the existence of Allah in Qur'an by mentioning the natural phenomena . He brings the evidences to prove the existence of Allah in various ways; by way of instinct , cosmology, anthropology, botany , and zoology . Sayyid Qutb's concept on human free will under Allah's fate and divine decree complies with that of *Salaf or Ahl al-Sunnah wa al-jamā 'ah*. That is to say, it is the belief a man who has free will to make his own intention. The man, however , is under Allah's Will ; and for those who have different opinions influenced by others . Sayyid Qutb considers them as having non Islamic ideologies.

The concept of Sayyid Qutb on beautiful Names of Allah is also similar to that of *Salaf*. That it appropriates to the acceptance Allah's Name as being notified by Him. His concept of Attributes of Allah mostly complies with that of *Salaf*. This includes the *Sifat al-Mahabbah*, *Sifat al-Maiyyah*, *Sifat al-Wajh*, *Sifat al-'Ayn*, *Sifat al-Maji' al-Ityān*, and *al-Nuzūl*. Yet, a few of his concepts goes along with those of *Khalaf*, such as the *Sifat al-istiwā' 'ala al-'Arsh*, *Sifat al-yad*, and some parts comply with the concept of *Salaf* and *Khalaf* such as *Sifat al Kalām*.

The concept of Sayyid Qutb on *Tauhid 'Uluhiyyah* or the *Tauhid al-'Ibādah* also complies which that of *Salaf*. That is to say, the acceptance of Unity of Allah and its importance through one's deed on basis of obedience. He combined the *Khilāfah* to the worship of Allah and to give the importance to *al-Hākimiyyah* or giving the authorities to Allah in every aspects of life. He also gave the importance to *al-Tawassul*, *al-Khauf*, *al-Khashyah* and animal sacrifices for Allah.

ملخص البحث

يهدف هذا البحث إلى دراسة مقارنة بين فكر سيد قطب رحمه الله في موضوع توحيد الله من كتابه " في ظلال القرآن " وبين فكر السلف والخلف في نفس الموضوع . ويعتمد الباحث أساسا في دراسة فكر سيد قطب رحمه الله على كتاب " في ظلال القرآن " وعلى كتب أخرى ثانويا كما يعتمد الباحث أساسيا على كتب السلف والخلف في دراسة أفكارهما وعلى الكتب الأخرى ثانوية . ويركز الباحث في هذا البحث على جمع المعلومات المكتيبة بطريقة الشرح والتعبير

ونتيجة البحث أن فكر سيد قطب رحمه الله في توحيد الربوبية بارز لا سيما في عرض أدلة وجود الله حيث أنه ربط نصوص القرآن بالأحداث الطبيعية . وأدلة وجود الله التي عرضها سيد قطب رحمه الله كثيرة أهمها الدليل الفطري والكوني والإنساني والنباتي والحيواني ونحو ذلك . أما فكره في إرادة البشر المندرجة تحت القضاء والقدر فهو مطابق لفكر السلف أو أهل السنة والجماعة وهو الإيمان بأن البشر حر في إرادته ولكن تحت إرادة الله ويرى سيد قطب رحمه الله أن الرأي المخالف لهذا الفكر متأثر من الأفكار غير الإسلامية وفكر سيد قطب رحمه الله في أسماء الله الحسنى موافق لفكر السلف وهو إثبات أسماء الله تعالى كما أثبتته لنفسه بدون تأويل وأما فكره في صفات الله فقد وافق لفكر السلف أهمها صفة المحبة وصفة اليد، وصفة المجيء والإتيان والتزول وخالف السلف في بعض الصفات كصفة الاستواء على العرش وصفة اليد، وفي بعض الصفات وافق السلف في ناحية وخالفه في ناحية أخرى كصفة الكلام

إن فكر سيد قطب رحمه الله في توحيد الألوهية أو توحيد العبادة مطابق لفكر السلف وهو الاعتراف والاهتمام بتوحيد الله بأفعال العباد على أساس الطاعة وأبرز فكره في توحيد الألوهية هو إدراج الخلافة في طاعة الله واهتمامه بالحاكمية أو التحاكم إلى الله في الحياة وكذلك اهتمامه بمسائل التوسل والخوف والخشية والذبح لله